

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบระดับฮิโมโกลบินที่มีน้ำตาลเกาะและคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโรคเบาหวานก่อนและหลังได้รับโปรแกรมการจัดการตนเองและเปรียบเทียบระดับฮิโมโกลบินที่มีน้ำตาลเกาะและคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโรคเบาหวานกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการจัดการตนเองกับกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ที่มารักษาที่คลินิกโรคเบาหวาน โรงพยาบาลควนขนุน จำนวน 40 คน โดยจับคู่ เพศ อายุ ระยะเวลาการเป็นโรค และชนิดของยาเบาหวานที่ได้รับ แล้วสุ่มด้วยการจับฉลากแต่ละคู่เข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการจัดการตนเอง ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ โปรแกรมการจัดการตนเองและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามคุณภาพชีวิต ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ .88 และหาความเที่ยงได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของครอนบาคเท่ากับ .88 เครื่องตรวจระดับฮิโมโกลบินที่มีน้ำตาลเกาะสำหรับห้องปฏิบัติการ ที่ผ่านการตรวจสอบจากโรงงานผู้ผลิต ซึ่งกำหนดการตรวจสอบไว้เป็นมาตรฐานและตรวจสอบความเที่ยงตรงด้วยสารมาตรฐานที่ทราบค่า 2 ระดับทุกครั้ง ก่อนนำไปใช้กับผู้ป่วย วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที่ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ระดับฮิโมโกลบินที่มีน้ำตาลเกาะของผู้สูงอายุโรคเบาหวานหลังได้รับโปรแกรมการจัดการตนเองต่ำกว่าก่อนได้รับโปรแกรมการจัดการตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\bar{x} = 7.36\%$, $SD = 1.06$)
2. คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโรคเบาหวานหลังได้รับโปรแกรมการจัดการตนเองสูงกว่าก่อนได้รับโปรแกรมการจัดการตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\bar{x} = 134.00$, $SD = 7.82$) คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดีมาก
3. ระดับฮิโมโกลบินที่มีน้ำตาลเกาะของผู้สูงอายุโรคเบาหวานระหว่างกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการจัดการตนเองและกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติไม่แตกต่างกันที่ระดับ .05 ($\bar{x}_{\text{กลุ่มทดลอง}} = 7.36\%$, $SD = 1.06$; $\bar{x}_{\text{กลุ่มควบคุม}} = 8.15\%$, $SD = 2.49$)
4. คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโรคเบาหวานกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการจัดการตนเองสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\bar{x}_{\text{กลุ่มทดลอง}} = 134.00$, $SD = 7.82$; $\bar{x}_{\text{กลุ่มควบคุม}} = 115.35$, $SD = 16.37$) คุณภาพชีวิตของกลุ่มทดลองอยู่ในระดับดีมากส่วนกลุ่มควบคุมอยู่ในระดับดี

The purpose of this quasi-experimental research were 1) to compare HbA_{1c} and quality of life of elderly patients with diabetes mellitus in the experimental group before and after received the program and 2) to compare HbA_{1c} and quality of life of elderly patients with diabetes mellitus between the experimental group and control group. Forty elderly patients with type 2 diabetes mellitus from the Diabetes Clinic at Khuankanun Hospital were assigned into experimental and control group by using matched pair with sex, age, duration of illness, and type of medication. There were 20 patients in each group. The experimental instrument was a self-management program and was tested for validity. The instrument for collecting data was Quality of Life Questionnaire and was tested for validity with content validity index of .88 and reliability with alpha of .88 and HbA_{1c} Automated Chemistry Analyzer was tested from producer and was tested by standard solution 2 level before patient's HbA_{1c} testing. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test.

The major findings were as follow:

1. The HbA_{1c} of elderly patients with diabetes mellitus after received the program was significant lower than those before received the program at level of .05. ($\bar{x}$ = 7.36%, SD = 1.06)
2. The quality of life of elderly patients with diabetes mellitus after received the program was significant higher than those before received the program at level of .05. ($\bar{x}$ = 134.00, SD = 7.82). Level of quality of life was very good.
3. The HbA_{1c} of elderly patients with diabetes mellitus in experimental group and control group was not significant different at level of .05. ($\bar{x}_{\text{experimental group}}$ = 7.36%, SD = 1.06; $\bar{x}_{\text{control group}}$ = 8.15%, SD = 2.49)
4. The quality of life of elderly patients with diabetes mellitus in experimental group and control group was significant at level of .05. ($\bar{x}_{\text{experimental group}}$ = 134.00, SD = 7.82; $\bar{x}_{\text{control group}}$ = 115.35, SD = 16.37). Level of quality of life of experimental group was very good and control group was good.